

Силабус курсу

Історія та теорія соціокультурної діяльності

Ступінь вищої освіти – **перший (бакалаврський)**
Галузь знань – **02 «Культура і мистецтво»**
Спеціальність – **028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»**
Освітньо-професійна програма – **«Менеджмент соціокультурної діяльності»**

Рік навчання: I
Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

д. іст. н., професор **Біловус Леся Іванівна**

Контактна інформація

l.bilovus@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Утвердження гідного соціально-культурного статусу України у світовому співтоваристві вимагає звернення до історичного минулого своєї країни з метою ґрунтовного вивчення історичного досвіду, осмислення сучасного стану та прогнозування перспектив розвитку соціально-культурної діяльності як спеціально організованого процесу залучення людини до духовних, культурних цінностей суспільства та активного включення самої особистості у цей процес.

Метою навчальної дисципліни є здобуття студентами системи спеціальних знань про історичний та теоретичний розвиток соціокультурної діяльності українського суспільства на різних історичних етапах для забезпечення здатності використовувати ці знання у навчальній і професійній діяльності з управління соціокультурними процесами.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Історія та теорія соціокультурної діяльності» передбачає тісний зв'язок з такими предметами: філософія, соціологія, соціальна педагогіка, соціальна психологія, історія України, історія світової та української культури, соціальна антропологія, соціальна робота, дозвіллезнавство, економіка, менеджмент, маркетинг, технологія та практика соціокультурної діяльності, менеджмент соціокультурної діяльності тощо.

Завдання вивчення дисципліни: ознайомити студентів з понятійно-термінологічним апаратом навчальної дисципліни; розкрити генезис поняття «соціокультурна діяльність», сучасні підходи до його визначення; сформувати стійке уявлення про специфіку соціокультурної діяльності; дати базові знання і ціннісні орієнтації у соціокультурній сфері; ознайомити студентів із генезою соціально-культурної діяльності як особливої галузі людської діяльності; охарактеризувати історичні форми соціокультурної діяльності; ознайомити з традиціями та інноваціями в соціокультурній діяльності; проаналізувати сучасні тенденції соціокультурного розвитку; схарактеризувати теоретичні засади і практичний досвід здійснення соціокультурної діяльності в сучасних суспільних-політичних умовах; підготувати студентів до соціально-культурної діяльності та допомогти усвідомити її роль як важливого суспільного явища.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Вступ до курсу «Історія та теорія соціокультурної діяльності»	Розуміти предмет історії та теорії соціокультурної діяльності, мету та завдання курсу. Визначати актуальність дисципліни в умовах російсько-української війни. З'ясувати сутність поняття «соціокультурна діяльність» Знати періодизацію історії соціокультурної діяльності	опитування, тестування
2 / 2	2. Становлення соціокультурної діяльності як соціальної практики та галузі наукових знань	Розуміти історичний аспект соціокультурної діяльності як практики, що функціонувала протягом історичних епох. Аналізувати суб'єкти та критерії соціокультурної діяльності. Характеризувати еволюцію поняття «соціокультурна діяльність». Усвідомлювати сутність і значення соціокультурної діяльності як галузі наукових знань	опитування, тестування
2 / 2	3 Соціально-культурна сфера суспільства	Розуміти сутність категорії «соціально-культурна сфера». Визначати поняття «соціально-культурне середовище». Аналізувати структуру соціально-культурної сфери суспільства	опитування, тестування
2 / 2	4. Взаємозв'язок соціокультурної діяльності та дозвілля	Характеризувати дозвілля як одну із галузей реалізації соціокультурної діяльності. Аналізувати місце дозвілля в структурі вільного часу людини. Типологізувати культурно-дозвіллеву діяльність	опитування, тестування
3 / 2	5. Засади педагогіки дозвілля. Функції, рівні та принципи культурно-дозвіллевої діяльності	Вивчати педагогічні аспекти організації дозвілля та особливості вікової педагогіки дозвілля. Аналізувати функції дозвіллевої діяльності. Визначати рівні та принципи культурно-дозвіллевої діяльності	опитування, тестування
2 / 2	6. Гра як вид і засіб соціокультурної діяльності	Досліджувати гру у гуманітарному знанні. Розуміти поняття, цілі та функції гри. Характеризувати особливості гри як соціокультурної діяльності. Знати структуру гри, вимоги до її проведення	опитування, тестування
2 / 2	7. Спеціальні події в соціокультурній сфері	Характеризувати спеціальні події у суспільному житті. Типологізувати і класифікувати спеціальні події. Оцінювати загальні вимоги до спеціальних подій. Називати види прийомів і правила етикету	опитування, тестування
3 / 2	8. Види спеціальних подій, ділових і розважальних заходів	З'ясувати значення та особливості підготовки і проведення презентацій та конференцій. Характеризувати сутність і види свят та	опитування, тестування

		фестивалів. Аналізувати функціональне призначення шоу-заходів. Вивчати ознаки і роль конкурсів і лотерей. Оцінювати сутність і важливість виставок та ярмарків	
4 / 2	9 Найдавніший період в історії соціокультурної діяльності	Аналізувати процес соціокультурогенезу у первісну добу. Оцінювати духовне життя первісного суспільства, зокрема міфологічний світогляд, найдавніші вірування, зародки мистецтва. Характеризувати соціокультурну діяльність наших предків стародавніх слов'ян; їхні звичаї, традиції, обряди, свята	опитування, тестування
4 / 2	10 Практика соціокультурної діяльності Княжої Русі	Розуміти значення прийняття християнства для культури Княжої Русі (IX–XIII ст.) і його вплив на соціокультурний простір слов'ян. Аналізувати святково-розважальну культуру Княжої доби. З'ясувати суспільні відносини і культурно-побутові традиції населення Русі. Характеризувати давньоруську писемність і літературу, розвиток освіти і науки. Оцінювати значення художньої культури Княжої доби, зокрема архітектури, образотворчого мистецтва, музики. Описувати культуру Руського королівства (XIII – I пол. XIV ст.) як продовження традицій Руського князівства	опитування, тестування
4 / 2	11. Український соціокультурний простір у литовсько-польському контексті	Характеризувати розвиток освіти і науки на українських землях II пол. XIV – сер. XVII ст. Аналізувати діяльність братств як осередків національної культури. Визначати роль книгодрукування у культурно-просвітницькій діяльності. Розуміти вплив церков та монастирів як центрів релігійного життя литовсько-польської доби. З'ясувати значення гуманістичної і полемічної літератури	опитування, тестування
4 / 2	12. Українське козацтво як соціокультурний феномен	Одержувати систему знань про українське козацтво як явище культури (XVII–XVIII ст.). Характеризувати особливості релігійних аспектів козацького життя. Знати сутність козацької етики. Характеризувати побут та розваги козаків. З'ясувати соціокультурне значення козацького бароко як культурно-мистецького явища через призму аналізу рис світовідчуття і мистецтва бароко, а також оцінки ознак українського бароко у літературі, театрі, музиці, образотворчому мистецтві та архітектурі	опитування, тестування

4 / 2	13. Соціокультурні процеси на українських землях у колоніальних умовах Росії та Австро-Угорщини	Володіти знаннями про народні види дозвілля Наддніпрянщини та західноукраїнських земель у XIX – на поч. XX ст. З'ясовувати особливості формування української національної самосвідомості. Знати специфіку становлення професійної соціально-культурної діяльності. Характеризувати розвиток освіти і науки. Аналізувати реалізм і романтизм в українській літературі. Вивчати розвиток драматургії і театру. Оцінювати роль музичного життя. Характеризувати архітектуру та скульптуру. Усвідомлювати значення українського живопису. Володіти знаннями про соціально-культурну діяльність в Україні періоду національно-визвольних змагань поч. XX ст.	опитування, тестування
4 / 2	14. Модерністський соціокультурний простір в українському та світовому контексті	Одержувати систему знань про модерністську модель світу кін. XIX – I пол. XX ст. Характеризувати модернізм як соціокультурний феномен. З'ясовувати соціокультурну роль течій модернізму. Акцентувати значення українського культурно-мистецького авангарду, як українського модернізму у літературі, театрі та кіно, музиці та архітектурі, а також в образотворчому мистецтві	опитування, тестування
4 / 2	15. Постмодерністські соціокультурні процеси в Україні та світі	Досліджувати постмодерністську модель світу II пол. XX – поч. XXI ст. Виявляти ознаки постмодернізму як соціокультурного феномену. Аналізувати масову культуру та її вплив на формування свідомості. Характеризувати проблеми соціокультурної ідентифікації. Знати специфіку субкультурної диференціації. Оцінювати глобалізацію як провідну тенденцію сучасності, і зокрема глобалізацію у соціокультурній сфері. Вивчати соціокультурну динаміку. З'ясовувати значення діалогу культур у сучасному світі	опитування, тестування

Літературні джерела

1. Калакура Я. С., Рафальський О. О., Юрій М. Ф. Українська культура: цивілізаційний вимір. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. 496 с.
2. Таїрова-Яковлева Т. Повсякдення, дозвілля і традиції козацької еліти Гетьманщини / Пер. з рос. Т. Кришталовської. [НАН України. Інститут історії України]. Київ: ТОВ «Видавництво «КЛІО», 2017. 184 с.
3. Сучасна культурологія / За ред. К. Кислюка. Київ : Кондор, 2018. 382 с.
4. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / за ред. І. Г. Передерій. Полтава : ПолтНТУ, 2015. 274 с.
5. Балух В. О., Коцур В. П. Культура ранньомодерної Європи. Харків : Фоліо, 2017. 496 с.
6. Культурологія: Навчальний посібник / Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А. Ю. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 392 с.
7. Основи культурології / За ред. Л. Сандюк, Н. Щубелки. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 400 с.
8. Божидарнік Т. В., Василик Н. М. Креативний менеджмент. Навчальний посібник. Херсон : Олді-плюс, 2019. 498 с.
9. Щербина-Яковлева О. Ю., Світайло Н. Д., Клочко М. О., Щербина А. М. Менеджмент соціокультурної діяльності як напрям наукового та технологічного знання. Частина 1. Дидактика, логіка, методологія. Підручник; наук. ред. О. Ю. Щербина-Яковлева. Депонований рукопис. Суми : Репозитарій СумДУ, 2018. 207 с.
10. Теорія та історія соціокультурної діяльності: навчальний посібник / О. Б. Петінова, В. В. Опанасюк. Одеса, 2018. 78 с.
11. Соціокультурний менеджмент: історія, теорія та сучасні практики. Хрестоматія : навч.-методичне видання / за ред. О. Р. Копієвська, Н.О. Шевченко. Київ : НАКККІМ, 2019. 328 с.
12. Великочий В. С., Шикеринець В. В. Менеджмент соціокультурної діяльності (самостійна робота студентів). Київ : ТОЗ «Видавничий дім АртЕк», 2018. 405 с.
13. Менеджмент соціокультурної діяльності. За ред. В. П. Пасічник. Львів : Растр-7, 2018. 208 с.
14. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність. Суми : Університетська книга, 2015. 122 с.
15. Культурно-дозвілєва діяльність у сучасному світі: колект. монографія / Петрова І. В., Солоха Д. В., Ткач М. М., Олійник О. О. ; М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Ліра-К, 2017. 328 с.
16. Історія української культури: Навч. посіб. / О. Ю. Павлова, Т. Ф. Мельничук, І. В. Грищенко; за ред. О. Ю. Павлової. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 368 с.
17. Кислюк К.В. Українська культура І чверті ХХІ ст.: повороти модернізаційних перетворень. 2-ге вид., стер. Київ : Кондор, 2018. 196 с.
18. Греченко В.А. Історія української культури: навчальний посібник для вищих навчальних закладів. Київ : Кондр, 2016. 351 с.
19. Огієнко І. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. Київ : ЦУЛ, 2019. 141 с.
20. Паскаль О. В. Система культурно-дозвілєвої роботи: навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. та доп. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 146 с.
21. Лещук Г. В. Особливості соціокультурної діяльності як фактора соціально-виховного впливу на особистість. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». Випуск 1 (44), 2019. С. 98–101.
22. Актуальні питання соціокультурної діяльності: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м.

Львів, 30 лист. 2017 р. / Каф. менеджменту мистецтва Львів. нац. академії мистецтв, Центр суспільних інновацій: за заг. ред. У. В. Щурко. Львів : Сполом, 2017. 70 с.

23. Антропологічний код української культури і цивілізації: монографія. У 2 кн. Кн. 1 / О. О. Рафальський, Я. С. Калакура, В. П. Коцур, М. Ф. Юрій; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. 432 с.

24. Інформаційний синтез українського національного простору в контексті варіативності його соціокультурних кодів : аналіт. записка / Л. А. Дубровіна, К. В. Лобузін, В. І. Попик, В. В. Горєва ; відп. ред. Л. А. Дубровіна ; НАН України, НБУВ. Київ : НБУВ, 2021. 60 с.

25. Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Вип. 61. Стратегічні комунікації та глобальний інформаційний простір / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол.: Н. Кунанець та ін.. Київ : НБУВ, 2021. 352 с.

26. Соціокультурні та політичні пріоритети української нації в умовах глобалізації : монографія / Т. В. Гончарук-Чолач та ін. ; за ред. О. М. Рудакевича ; Західноукр. нац. ун-т. Тернопіль : Університетська думка, 2021. 338 с.

27. Фольклорний іґроленд: збірник іґор для фольклорних масових видовищних заходів соціокультурної діяльності / укл. Г. Ю. Яременюк, Н. М. Марцинів. Тернопіль : Видавництво Крок, 2020. 80 с.

28. Формування цілісного соціокультурного простору України як складова консолідаційних національних стратегій: монографія / О. Онищенко, Л. Дубровіна, В. Горовий та ін. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ : НБУВ, 2022. 224 с.

29. Анімація громадської діяльності / Л. К. Абрамов, Т. В. Азарова. Кропивницький : ІСКМ, 2019. 172 с.

30. Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації : монографія / Терноп. нац. екон. університет. Тернопіль : Вид-во ТНЕУ, 2015. 256 с.

31. Соціокультурні механізми формування ментального імунітету проти зовнішніх маніпуляцій свідомістю населення України: монографія / кол. авт.: В. Горовий та ін. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2015. 228 с.

32. Виткалов С., Виткалов В. Галузь культури і вища школа : пошук взаємодії в умовах трансформації: полемічні нотатки. *Вища школа*. 2022. № 1/2. С. 69–75.

33. Дубок І. П. Історичний досвід публічно-приватного партнерства у сфері культури (за документами Державного архіву м. Києва). *Архіви України*. 2019. № 1. С. 130-138.

34. Дацюк С. Культурна політика війни. *Українська культура*. 2017. № 1. С. 8–11.

35. Крупка А. Я. Фінансова політика держави у галузі культури і мистецтва: автореф. дис. ...канд. екон. наук : 08.00.08. Тернопіль, 2017. 20 с.

36. «Менталітет» і «ментальність» як категорії соціокультурної та цивілізаційної антропології / Антропологічний код української культури і цивілізації. У 2 кн. Кн. 1 : монографія / О. О. Рафальський, Я. С. Калакура, В. П. Коцур, М. Ф. Юрій ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ, 2020. С. 101–113.

37. Горовий В. Сучасні характеристики наукового інформаційного простору як соціокультурного явища / Формування цілісного соціокультурного простору України як складова консолідаційних національних стратегій. Київ, 2022. С. 37–48.

38. Гаращук О., Куценко В. Інноваційні аспекти формування сталого розвитку та соціальної безпеки в соціокультурному контексті. *Вісник економіки*. 2022. № 1. С. 8–21.

39. О. Каракоз Традиційна книга – феномен сучасного соціокультурного простору. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. №3. С. 93-100.

40. Галина Ніколаїшина. Дитяча бібліотека як соціокультурний, психологічно-реабілітаційний

та дозвіллевий простір для дітей-ВПО у реаліях війни. *Бібліотека у форматі Д.* 2022. № 2. С. 17–19.

41. Інформаційний чинник та соціокультурні інституції у формуванні загальнонаціонального інформаційного простору / Формування суспільного ідеалу в умовах глобалізованого світу та інформаційного суспільства. Київ, 2020. С. 33–54.

42. Котлякова Л. Культура – це питання безпеки держави. *Культура і життя.* 2017. № 22 (2 черв.). С. 15.

43. Гречко Т. К., Лісовський С. А., Романюк С. А., Руденко Л. Г. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку. Херсон : Вид-во Грінь Д. С., 2015. 264 с.

44. Дегтяр А. О. Методологічні підходи до побудови системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності організації соціокультурної сфери. *Вісник Харківської державної академії культури.* Серія : Соціальні комунікації. 2015. Вип. 46. С. 62–71.

45. Кучина Н. І. Роль маркетингу в діяльності організацій соціокультурної сфери. *Культура України.* Серія : Культурологія. 2015. Вип. 48. С. 128–138.

46. Полянничко О., Чернякова А. Комунікативна професійна компетентність як умова взаємодії аніматора з клієнтом у процесі соціокультурної діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології.* 2016. № 3. С. 320–326.

47. Солоха Д. В., Сапельнікова Н. Л. Моделювання системи оцінки ефективності менеджменту соціокультурної діяльності. *Менеджер.* 2016. № 2. С. 33–41.

48. Філіна А. П. Культурний простір: основні його види та культурна діяльність суспільства щодо задоволення соціокультурних потреб громадян. *Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство.* 2016. Вип. 1. С. 82–86.

49. Чекштуріна В. М. Формування комунікативної компетентності менеджерів соціокультурної діяльності. *Вісник Харківської державної академії культури.* Серія : Соціальні комунікації. 2015. Вип. 46. С. 161–169.

50. Щербина А. М. Формування соціокультурних метарегуляторів у технологіях виховної діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології.* 2015. № 7. С. 485–498.

51. Карлова В. В. Підготовка менеджерів сфери культури до професійної діяльності в умовах становлення ринкових відносин в Україні: напрями та перспективи. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського.* Серія : Державне управління. 2017. Том 28 (67). № 1. С. 33–39.

52. Григорчук Т. В. Формування професіограм менеджерів соціокультурної сфери. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв.* Серія : Менеджмент соціокультурної діяльності. 2018. Вип. 2. С. 90–106.

53. Звіт щодо опрацювання даних для міст Дніпро, Київ, Львів, Одеса, Харків апробаційного дослідження «Індекс культурного та креативного потенціалу міст України». Київ : Аналітичний центр CEDOS, 2018. 20 с.

54. Наумова Л. Конструктивізм. Пошуки українського кінематографа 20-х рр. ХХ ст. *Студії мистецтвознавчі : Театр. Музика. Кіно* / гол. ред. Г. Скрипник. Київ, 2016. Число 1. С. 7–17.

55. Бабець І. Г., Полякова Ю. В., Мокій О. А. Міжнародний менеджмент інноваційної діяльності : підручник. Львів, 2016. 493 с.

56. Скрипник Є. М. Управління закладами культури та мистецтв. Чернівці : Рута, 2015. 127 с.

57. Махінько А. І., Гуцул Д. Б. Діяльність культурно-просвітницьких організацій Наддніпрянської України у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. *Вісник аграрної історії:* Зб. наук. праць. 2019. Вип. 27 – 28. С. 26 – 31.

58. Історія української культури: комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» / Уклад.: С. О. Костишева, С. Ю. Боева, А. І. Махінько. – Київ: НТУУ «КПІ», 2018.

59. Шаравара Т. О. Історія української культури. Полтава, 2015. 180 с.
60. Зеленська Л. М., Романова А. О. Івент-менеджмент : словник довідник організатора заходів. Київ: НАКККіМ, 2015. 84 с.
61. Борисенко В. К. Сімейна обрядовість українців ХХ - початку ХХІ століття. Київ, 2016. 256 с.
62. Вовковічер Т.М. Вербальні тексти у народній вишивці ХІХ – першої половини ХХ ст.: генеза, семантика, прагматика. Київ : НВП «Видавництво «Наукова думка» НАН України», 2019. 173 с.
63. Колодюк І. Чоловіче тіло у традиційній культурі українців. Харків : Книжковий клуб, 2016. 222 с.
64. Стішова Н. С. Українські календарні свята осіннього циклу: монографія. Київ : Б. в., 2017. 240 с.
65. Україна й українство в етнокультурних процесах: збірник наукових праць. Київ : НДІУ, 2017. 156 с.
66. Українська культура ХХ – ХХІ ст. : соціоантропологічний аспект: зб. наук. праць / наук. ред. М. Гримич. Київ : Дуліби, 2015. 236 с
67. Український культурний фонд. URL: <https://ucf.in.ua/>
68. Міжнародний форум «Креативна Україна». URL: <https://creativeukraine.weblum.site/>
69. Міністерство культури та інформаційної політики України. URL: <https://mcip.gov.ua/>
70. Український павільйон на Венеційській бієнале. URL: <https://www.facebook.com/UkrainianPavilioninVenice/>
71. Всеукраїнська асоціація ОТГ. URL: <https://hromady.org/>
72. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. URL: <https://www.etnolog.org.ua/>

Політика оцінювання

- *Політика щодо дедлайнів та перекладання:* Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перекладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- *Політика щодо академічної доброчесності:* Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв).
- *Політика щодо відвідування:* Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Історія та теорія соціокультурної діяльності» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Разом
20%	20%	20%	40%	100%

1. Усне опитування під час занять (8 тем по 4 бали = 32 бали) 2. Письмова робота = 68 балів	1. Усне опитування під час занять (7 тем по 5 балів = 35 балів) 2. Письмова робота = 65 балів	1. Написання та захист КПЗ = 80 балів 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів	1. Тестові завдання (5 тестів по 6 балів за тест) = макс. 30 балів 2. Теоретичні питання (2 питання по 35 балів) = макс. 70 балів	
--	--	---	--	--

Шкала оцінювання

за шкалою ЗУНУ	за національною шкалою	за шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)